Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Arbetsgivarens anvisning för betalning av utryckningspenning

1. **Syftet med betalning av utryckningspenning**
   Syftet med utryckningspenningen är att trygga tillgången till nödvändig personal i överraskande och brådskande arbetssituationer, när personal behövs för att trygga kund- och patientsäkerheten eller räddningsverksamheten med så små störningar som möjligt.

2. **Tillämpningsområde**

   I anvisningen fastställs hur utryckningspenningen betalas lokalt i avvikelse från bestämmelserna i tjänste- och arbetskollektivavtalen. Den lokala anvisningen tillämpas i Österbottens välfärdsområde på både arbetstagare och tjänsteinnehavare samt räddningsverkets tjänsteinnehavare som omfattas av det allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet för välfärdssektorn (VÄLKA) och arbets- och tjänstekollektivavtalet för social- och hälsovårdssektorn (SH-avtalet) samt läkaravtalet (LÄKTA).

   Anvisningen om utryckningspenning tillämpas först i det skedet när övriga alternativ för att ordna verksamheten har utretts.

   Den utryckningspenning som avses i kapitel III 22 § i det allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet för välfärdssektorn är en ersättning för olägenhet som förorsakas av ankomst till arbetet i en överraskande eller brådskande situation där arbetstagaren eller tjänsteinnehavaren på arbetsgivarens initiativ kallas till arbete under sin fritid. Utryckningspenningen betalas alltid utöver den ordinarie lönen.

   Utryckningspenning betalas inte:
   - för arbetsskift som bokats via olika digitala applikationer (till exempel Sotender, WA) (uppfyller inte det krav som ställs på inkallande till arbete). Personer som kallas till arbete via nödcentralssystemet är dock berättigade till utryckningspenning på grund av att beredskapsarbetet då måste påbörjas omedelbart och kräver flera tjänsteinnehavare.
   - för beredskapstid

- när arbetsgivaren har en grundad anledning att ändra arbetsskiftsförteckningen
- i situationer när arbetet utförs med stöd av separat ersättning som beviljats för förkortning av köer
- till personer i kortvariga anställningsförhållanden (under 13 dagar)
- till deltidsanställda tjänsteinnehavare eller arbetstagare när arbetsgivaren enligt arbetsavtalslagen är skyldig att erbjuda mertidsarbete till den deltidsanställda på hens planerade lediga dag. Tjänsteinnehavare eller arbetstagare som efter arbetsgivarens prövning beviljats deltidsanställning bör inte låta utföras ett extra arbetsskift eller två på varandra följande arbetsskift.

Om närchefen är tvungen att kalla in en arbetstagare till ett arbetsskift (till exempel vid sjukfrånvaro) måste arbetsskiftet vara minst sex (6) timmar för att utryckningspenning ska betalas. Om arbetsskiftet varar mindre än sex (6) timmar betalas utryckningspenningen till 50 procent. Närchefen får inte kalla in arbetstagare för kortare arbetsskift än fyra (4) timmar. Begränsningen av minimilängden på ett arbetsskift gäller inte larm av ledig personal inom räddningsverksamheten och inte heller den specialutryckningspenning som betalas till läkare eller räddningsväsendets befäl.

Beslutet om betalning av utryckningspenning fattas av arbetstagarens eller tjänsteinnehavarens närchef. För att utryckningspenning ska betalas ska kallelsen till arbete göras av den arbetsgivarrepresentant som ansvarar för verksamheten på verksamhetsenheten eller en av denna befullmäktigad arbetstagare eller tjänsteinnehavare. Arbetsgivarens anvisning om utryckningspenning tillämpas först när övriga alternativ har utretts. När åtskilliga arbetsskiftsarrangemang är förknippade med ett och samma larm betalas endast en utryckningspenning. Den tjänsteansvariga närchefen ska anteckna när personen har kallats till arbete och att hen samtyckt till att för arbete som berättigar till utryckningspenning i arbetstidssystemets (Titania/Numeron) fält för tilläggsinformation.

Resetiden till arbetsstället räknas varken för en arbetstagare eller tjänsteinnehavare som arbetstid. Arbetstiden börjar löpa från det ögonblick då arbetstagaren eller tjänsteinnehavaren anländer till arbetsstället.

När arbetsgivaren har en grundad anledning att ändra arbetsskiftsförteckningen betalas ingen utryckningspenning. I tillämpningsanvisningen i III kap. 28 § 2 mom. i SH-avtalet anges följande:

Med den anställdas samtycke kan arbetsskiftsförteckningen alltid ändras. Nås inte enighet om ändringen, bör endast de ändringar som är nödvändiga med tanke på verksamheten göras i arbetsskiftsförteckningen. Förekomsten av grundad anledning prövas från fall till fall. Grundad anledning till en ändring av arbetsskiftsförteckningen kan anses vara bland annat verksamhetsbetingade skäl, exempelvis oförutsedd frånvaro. Grundad anledning till en ändring av arbetsskiftsförteckningen föreligger alltid när förteckningen har gjorts upp på ett felaktigt sätt. Den som berörs av en ändring bör i alla händelser underrättas om ändringen så snart som möjligt.

3. Utryckningspenningar

Utryckningspenning, eventuella mertids- och/eller övertidsersättningar och eventuella ersättningar för obekväm arbetstid betalas i följande situationer:

Utryckningspenning 60 € / 50 % utryckningspenning 30 €

1) En bekräftad ledig dag i arbetsskiftsförteckningen byts på arbetsgivarens begäran ut mot en arbetsdag med kort varsel, alltså högst 24 timmar innan arbetsskiftet börjar. Arbetsdagens längd är minst 4 timmar (gäller inte larm av ledig personal inom räddningsverksamheten). Om arbetsdagens längd är minst 6 timmar, betalas utryckningspenning 60€. Om arbetsdagens längd är minst 4h, betalas utryckningspenning 30€. Vid byte av lediga dagar ska arbetstidslagens bestämmelser om veckovila iakttas. Veckovilan ska fortsättningsvis vara minst 24 timmar per vecka. Byte av lediga dagar får inte ge upphov till ersättning för förlorad veckovila.
2) Arbetstagaren blir kvar och fullgör ett helt arbetsskift direkt efter det första arbetsskiftet i det fallet att man under det första arbetsskiftet kommit överens om att arbetstagaren stannar kvar och arbetar ytterligare ett skift. Orsaken till att arbetstagaren fullgör det andra arbetsskiftet är antingen att den arbetstagare som skulle ha kommit till det andra skiftet har blivit sjuk eller har annan plötslig frånvaro

eller att ett tvingande patient- eller kundläge kräver att arbetsskiftet behöver fler arbetstagare än planerat. (oplanerat dubbelskift)

3) Arbetstagaren kallas till arbete med kort varsel, högst 24 timmar innan, så att man infinner sig minst 4 timmar före arbetsskiftet börjar, eller så kommer man under arbetsskiftet överens om att skiftet förlängs med minst 4 timmar. Om arbetsdagens längd är minst 6 timmar, betalas utryckningspenning 60€. Om arbetsdagens längd är minst 4h, betalas utryckningspenning 30€.

Utryckningspenning 80 € / 50 % utryckningspenning 40 €

Under veckoslut och söckenhelger betalas en förhöjd utryckningspenning. Som veckoslut räknas tiden då den största delen av arbetet utförs under den tid som börjar på fredag klockan 20.00 (innebär att arbetstagaren kommer till nattskifte på fredag) och slutar på måndag klockan 7.00.

Utryckningspenning för jourpass som fortsätter omedelbart efter arbetsskiftets slut 95 €

Betalas till läkare och räddningsverkets personal i beredskap som oplanerat blir tvungna att fortsätta med ett jourpass genast efter avklarad arbetsdag.

- Utryckningspenning för läkare 95 €
- Utryckningspenning för räddningspersonal 60 €

Utryckningspenning 160/120 €

Utryckningspenning betalas till arbetstagare med specialkompetens som av arbetsgivaren kallas till arbete på grund av synnerligen brådskande vårdbehov eller på grund av verksamhet som bedrivs vid räddningsverkets ledningscentral (behov utöver normala stabsuppgifter, till exempel i samband med olika storolyckor eller långvariga situationer eller när den jourhavande akutläkaren bedömer att det har uppstått en anhopning av patienter på akuten och att det därför behövs fler läkare). Det här gäller i situationer där patientens tillstånd är livshotande och då patientens liv är i fara utan

omedelbar åtgärd. Arbetstagaren ska vara på plats senast inom 30 minuter. Längden på arbetsskiftet saknar betydelse.

- specialutryckningspenningen för läkare är 160 €
- specialutryckningspenningen för vårdare är 120 €
- specialutryckningspenningen för räddningsverkets befäl är 160 €.

Bestämmelserna om utryckningspenning enligt detta avtal träder i kraft från och med avtalets ikraftträdande eller från och med den dag då den därpå följande arbetslistan inleds enligt arbetsskiftsplaneringen.

4. Anvisningens giltighetstid

Anvisningen träder i kraft den 1 september 2026 eller från och med den dag då den därpå följande arbetslistan inleds enligt arbetsskiftsplaneringen.